

Bediüzzaman'ın “Bana yazdırıldı!” demesi şirk midir?

Günümüzde, tevhid maskesi altında gizli bir enaniyetle (egoyla) Allah'ın dostlarına ve ilahî ikramlara savaş açan bir zihniyet türemiştir. Bu zihniyet, “şirk” kavramını bir silah gibi kullanarak, ömrünü Kur'an'ın hizmetine adanmış Bediüzzaman gibi büyük mürşitlerin “**Bana yazdırıldı**” şeklindeki mahviyet ve şükür ifadelerini hedef almaktadır.

Oysa bu saldırıların temelinde ne Kur'an sevgisi ne de tevhid hassasiyeti vardır; sadece derin bir cehalet ve kibrin beslediği bir bakış açısı mevcuttur. Vahiy ile ilhamın farkını bilmeyen, “Sen atmadın, Allah attı” sırrından habersiz olan ve başarıyı Allah'tan koparıp insanın dar zekâsına hapsetmeye çalışan akılcı zihniyet, aslında bu sözleriyle her ne kadar cehaletlerini ortaya koymuşlardır.

Bu çarpık mantık, başarıyı Allah'a nispet etmeyi “şirk”, kula nispet etmeyi ise “marifet” sanacak kadar istikametten sapmıştır. İşte bu noktada, hem cehaleti ifşa etmek hem de meselenin itikadi zeminini ortaya koymak kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir.

1. Vahiy değil, ilham

“Bana yazdırıldı” sözünü şirk gibi sunanlara soruyoruz: Siz vahiy ile ilhamı hiç mi ayırt etmiyorsunuz? Kur'an'ın bizzat kullandığı dili görmezden gelerek nasıl hüküm veriyorsunuz?

Vahiy, elbette peygamberlere mahsus olan ve bağlayıcı hükümler getiren ilahî hitaptır; fakat Kur'an aynı kökten gelen “vahiy” kelimesini, peygamber olmayan varlıklar için de kullanır.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي
الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي ۖ وَلَا تَحْزَنِي ۗ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ ۗ

O esnada Musa'nın anasına “Onu emzir, kendisine zarar geleceğinden kaygılandığında onu denize (Nil nehrine) bırakıver, hiç korkup kaygılanma, çünkü biz onu tekrar sana vereceğiz ve onu peygamberlerden biri yapacağız” diye vahyettik. Kasas Suresi 7. Ayet

Kasas Suresi 7. Ayet açıkça bildirir ki, Hz. Musa'nın annesine—peygamber olmadığı

hâlde—“çocuğunu emzir, korkarsan suya bırak” diye vahyedilmiştir. Nahl Suresi 68. Ayet ise arıya vahyedildiğini söyler.

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ
وَمِمَّا يَعْرِشُونَ؟

Senin Rabbin bal arısına şöyle vahyetti: Dağlardan, ağaçlardan ve insanların kuracakları kovanlardan kendine evler edin. Nahl Suresi 68. Ayet

Allah bal arısına yolunu “vahyedecek”, kuşları binlerce kilometrelik göçlerinde şaşmadan sevk edecek, sürü hâlindeki hayvanları içgüdüyle yönlendirecek; sonra da ömrünü Kur’an’a ve ilme vermiş bir kulun kalbine doğan manalara “olamaz” diyeceksin. Bu nasıl bir çelişkidir?

Şimdi soruyoruz: Arıya gelen yönlendirmeye “vahiy” diyorsunuz da, bir mümine gelen ilhamı neden inkâr ediyorsunuz? Yoksa Kur’an’ın kullandığı kavramları keyfinize göre mi kabul ediyorsunuz?

Eğer “vahiy” kelimesinin burada ilham manasında kullanıldığını kabul ediyorsanız—ki başka çıkış yolu yok—o hâlde bir kulun “kalbime doğdu, bana yazdırıldı” demesi neden şirk olsun? Eğer bunu da reddediyorsanız, o zaman Kur’an’daki bu ayetleri nereye koyacaksınız?

Hakikat şudur: Peygamberlere gelen vahiy, şeriat koyar ve herkesi bağlar; müminlere gelen ilham ise şahsîdir, bağlayıcı değildir. “Bana yazdırıldı” diyen biri, “Ben peygamberim” demiyor; “Ben fail değilim, Allah bana bu manaları ihsan etti” diyor.

Bu, ulûhiyet iddiası değil; bilakis ubudiyetin ta kendisidir. Asıl problem şurada: Siz ya ilhamı inkâr ederek Kur’an’ın açık beyanlarına ters düşüyorsunuz ya da insanı filin yaratıcısı kabul ederek farkında olmadan Mu’tezile çizgisine kayıyorsunuz. İki durumda da problem, “bana yazdırıldı” diyen kişide değil; o sözü yanlış anlayandır.

2. Şirk değil, Tevhidin zirvesi

“Bana yazdırıldı” demek, aslında “Ben bu hakikatleri kendi zekâm ve kudretimle ortaya koyacak güçte değilim; bunlar Allah’ın bir lütfu ve ihsanıdır” demektir.

Bu ifade şirk değil, bilakis tevhidin en saf hâlidir. Çünkü kul burada kendini değil, Rabbini öne çıkarır. Kur’an’ın reddettiği mantık ise tam tersidir: **Kasas Suresi 78. Ayet’de Karun’un “Bu servet bana ancak bendeki ilim sayesinde verildi” demesi, nimeti kendine nispet eden enaniyetin ve gizli şirkin ifadesi olarak sunulur.**

Yani “ben yaptım, ben başardım” demek; kulun kendini fail-i hakiki görmesi demektir ki bu, tevhid çizgisinden sapmaktır. Buna karşılık Bediüzzaman’ın ortaya koyduğu anlayış, tam zıddıdır: **“Ben bir çekirdek gibi çürüdüm; bu meyveler Kur’an ağacının ihsanıdır.”**

Bu sözde ne bir iddia vardır ne bir pay çıkarma; aksine tam bir mahviyet, aczini itiraf ve nimeti doğrudan Allah’a verme vardır.

İşte tevhid budur: Hayrı Allah’tan bilmek, kendini aradan çekmek ve “yapan O’dur” diyebilmektir. Bu yüzden “bana yazdırıldı” diyen bir dil, Karun’un dili değil; peygamberlerin ve salihlerin diliyle aynı istikamette, yani tevhidin zirvesinde konuşan bir dildir.

“Ne dese mutlu olurdunuz?” diye soruyoruz: “Ben yazdım” dese—ki demez—“kibre bak!” diyeceksiniz; “bana yazdırıldı” dese “şirk!” diyeceksiniz. Peki bu insan ne desin? Hakikat şu ki mesele kelimedede değil, bakıştadır.

Hayatında onu haksız yere hedef alan zihniyet, vefatından sonra da iftirayla sonuç alacağını sanıyor. Fakat bu yaklaşımın ilmî temeli yok; iddia var, delil yok. Tartışma, şahsı etiketlemekle değil, kavramları doğru yerli yerine koymakla yapılır: vahiy-ilham ayrımı, kesb-halk meselesi, nimeti Allah’a nispet etme edebi... Bunlar anlaşılmadan verilen hükümler, hakikati değil, önyargıyı büyütür.

3. “Sen atmadın, Allah attı” sırrı

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ؟ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى؟

Onları siz öldürmediniz fakat Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmamıştın, fakat Allah atmıştı.

Enfal Suresi 17. Ayet’

“Sen atmadın, Allah attı” sırrını anlamadan bu meseleyi konuşmak mümkün değildir. Kur’an, Enfal Suresi 17. Ayet’de açıkça bildirir.

Peygamber Efendimiz (asm) fiilen toprağı atmıştı; yani zahirde fiili işleyen kuldur. Fakat o fiilin tesirini yaratan, sonucu meydana getiren ve onu muvaffak kılan Allah’tır.

Ayet, adeta şu hakikati haykırır: **“Sebep sensin ama müessir sen değilsin.”** İşte Ehl-i sünnetin “kesb” anlayışı tam da budur; kul irade eder ve yapar gibi görünür, fakat hakikatte yaratan Allah’tır.

Bu açıdan bakıldığında, bir müellifin ortaya çıkan büyük bir eseri veya tesiri kendi nefesine vermemesi; bilakis “bana yazdırıldı” diyerek Allah’a nispet etmesi, bu ayetin ruhuna tam bir

ittibadır. Çünkü burada kişi “ben yaptım” demiyor; “ben sadece bir vesileyim, asıl yapan O’dur” diyor. Bu, ne peygamberlik iddiasıdır ne de şirk; aksine Kur’an’ın öğrettiği edebe teslimiyettir.

Bediüzzaman’ın eserlerinin geniş tesirini gördüğünde bunu kendi zekâsına veya şahsına bağlamaması da bu yüzdendir. O, bu durumu bir “tahdis-i nimet”—yani nimeti ilan ederek şükretme—olarak görür. Çünkü nimeti gizlemek değil, sahibini doğru tanımak esastır.

Dolayısıyla “bana yazdırıldı” sözü, bir iddia değil; bir şükür, bir teslimiyet ve “Sen atmadın, Allah attı” hakikatinin kalemlle ifade edilmiş hâlidir.

4. “İyilik Allah’tan, kötülük nefisten”

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ ۗ

Sana gelen her iyilik Allah’tandır. Sana gelen her kötülük de nefsendendir.

Nisa Suresi 79. Ayet

Bu ayet açık bir ölçü koyar: İnsan kendine pay çıkarmayacak; hayrı Allah’a, kusuru nefesine verecektir. İşte Bediüzzaman gibi zatların “bana yazdırıldı” demesi, bu ayetin yaşayan bir tefsiridir. Çünkü o sözde şu mana vardır: “Bu eserlerdeki güzellik, tesir ve hakikat bana ait değil; Allah’ın ikramıdır. Ben sadece bir tercümanım.”

Bu, gururu kıran, enaniyeti ezen ve kulluğu ilan eden bir duruştur. Buna karşılık aynı zatlar, kusur ve eksiklik söz konusu olduğunda hiç tereddüt etmeden “Bu benim nefsimdendir” diyerek edebi kuşanırlar.

Yani iyilikte Allah’ı öne çıkarır, kötülükte nefsi mahkûm ederler. Bu, Kur’an’ın talim ettiği en saf tevhid ahlakıdır.

5- Bu mesele ortası olan bir mesele değil. İki yol var:

Meseleye akaid açısından baktığımızda önümüzde iki yol vardır: Ya Mu’tezile’nin hatalı çizgisine kayıp “Kul kendi filinin hâlikıdır, kendi filini kendisi yaratır” diyeceğiz; yahut Ehl-i sünnetin sahih itikadını kabul edip “Kul kesb eder, tercih eder, ister; fakat yaratan Allah’tır” diyeceğiz.

Ehl-i sünnete göre kulun ilmi, kudreti, kalemi, zekâsı, iradesi ve yazısı dahi Allah’ın yaratmasıyla. O hâlde bir âlimin, bir müellifin, bir mürşidin veya salih bir zatın “Bu eser bana yazdırıldı” demesi; kendisini fail-i hakiki görmediğini, bilakis Allah’ın tevfiğ ve inâyetini itiraf ettiğini gösterir. Bu, şirk değil; tam aksine, şirki kıran bir tevhid beyanıdır.

Hatta hakikat şudur: Tehlikeli olan “bana yazdırıldı” sözü değil, “ben kendi kuvvetimle yazdım, ben ürettim, ben meydana getirdim” diye gurura saplanmaktır.

Çünkü birincisinde kul kendini aradan çekmekte, ikincisinde ise nefsini öne sürmektedir. Ehl-i sünnetin edebi, hayrı Allah’tan bilmektir; şerri ve kusuru ise nefisten bilmektir.

Bu yüzden Bediüzzaman’ın bu tarz ifadeleri, peygamberlik iddiası değil; aczini, fakrını ve ubudiyetini ilan eden bir teslimiyet lisanıdır.

6- Keramet ile mucizeyi karıştırmak

Keramet ile mucizeyi karıştırmak, meseleyi baştan yanlış okumaktır.

Ehl-i sünnet itikadına göre mucize peygamberlere mahsus olup risaletin delilidir; keramet ise velî kullarda görülen, peygamberlik iddiası taşımayan ilahî bir ikramdır. Ancak her ikisinde de değişmeyen hakikat şudur: Fiili yaratan Allah’tır; kul sadece bir vesiledir.

Ehl-i sünnetin ölçüsü nettir: Velilerin keramet göstermesi caizdir ve haktır; fakat bu hâdiselerin faili veli değil, bizzat Allah’tır.

Şia’nın itikadi dayanağı olan **Mutezile** ile güya onlara düşman olan **Vehhabi** zihniyeti, “kerameti inkâr” noktasında aynı karanlık çukurda buluşmuştur. **Mutezile**: “Akıl almaz” diyerek kerameti reddeder. **Vehhabi Zihniyeti**: “Şirke düşerim” korkusuyla kerameti reddeder.

Allah’ın bir kulu eliyle harikulade bir iş yaratmasını imkânsız görmek, Allah’ın “Fa’âlü’n limâ yürîd” (Dilediğini yapan) sıfatına hakarettir. Ehl-i Sünnet ismini kullanarak bu inkârı yapmak ise tam bir **fikri hırsızlıktır**.

Kur’an Ayetlerine Karşı Körlük

كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ ۖ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا ۚ قَالَ يَا مَرْيَمُ
أَنْتِ لَكِ هَذَا ۚ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ

Zekeriyyâ ne zaman (kızın bulunduğu) mihraaba girdiyse onun yanında bir yiyecek buldu: «Meryem, bu sana nereden (geliyor?)» dedi. O da: Bu, Allah tarafından. Şübhe yokdur ki Allah kimi dilerse ona sayısız rızık verir» dedi. Âl-i

İmrân, 37

H. Meryem (as): Peygamber değildir ama odasında o mevsimde yetişmeyen rızıklar bulur (Âl-i İmrân, 37). Bu keramettir!

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ
طَرْفُكَ فَلَمَّا رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي
أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

Kitaptan ilmi olan kimse ise, “Gözünü açıp kapamadan, ben onu sana getiririm” dedi. (Süleyman) onu (Melike’nin tahtını) yanına yerleşivermiş görünce, “Bu, dedi, şükür mü edeceğim, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni sınamak üzere Rabbimin (gösterdiği) lütfundandır. Neml, 40

H. Süleyman’ın Veziri (Asaf b. Berhiya): Peygamber değildir ama koca tahtı bir göz kırpmasında getirir (Neml, 40). Bu keramettir!

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا

Yine bir kısmı: “Onlar mağaralarında üç yüz sene kaldı” dediler; bir kısmı da buna dokuz sene daha ilâve ettiler. Kehf Suresi: 25

Ashab-ı Kehf: Peygamber değillerdir ama 309 yıl uyutulup uyandırılmışlardır (Kehf Suresi). Bu keramettir!

Ve Hz. Hızırın harikulade halleri ve bunlar gibi Kur’an’daki bu ayetleri görüp de “Allah, bir veli kulunun eliyle harika yaratmaz” diyen adam ya Kur’an okumayı bilmiyordur ya da kalbi mühürlü bir münkirdir.

Bediüzzaman gibi davasını ispat etmiş zatların, eserlerini Allah’a nispet ederek “**Bana yazdırıldı**” demesine şirk diyenler, aslında başarının sadece “insan dehasıyla” olacağına inanan **modern Karunlardır**.

- **Karun:** “Ben bunu kendi ilmimle kazandım” dedi ve battı.
- **Mümin:** “Bende hiçbir şey yok, Allah ihsan etti, O yazdırdı” der ve yükselir.

Bir başarıyı kulun zekâsına değil de Allah'ın lütfuna vermek mi şirkdir? Asıl şirk, başarıyı Allah'tan koparıp kulun beynine mal etmektir! Bu bedevi zihniyeti, tevhid davası güderken şirkin en koyusuna (gizli şirk/ego) batmıştır.